

LOTIN TILI SIZ TIBBIYOTGA YO‘L YO‘Q

Muallif: Boltaboyeva Mohichehra Iminjon qizi

*Ish joyi: Quva Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi,
o‘qituvchi*

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada tibbiyot sohasida lotin tilining ahamiyati va uning zamonaviy tibbiy ta’limdagi roli yoritilgan. Lotin tili klinik terminologiyani tushunish, ilmiy adabiyotlarni o‘rganish va kasbiy malakani oshirishda muhim vosita sifatida ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, lotin tilisiz tibbiyot fanlarini chuqur o‘rganish va xalqaro ilmiy manbalarni to‘liq anglash qiyinligi ta’kidlangan. Maqola tibbiyot sohasida faoliyat yurituvchi talabalar va mutaxassislar uchun ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: lotin tili, tibbiyot, klinik terminologiya, ilmiy manbalar, kasbiy malaka.

ANNOTATION: This article highlights the importance of the Latin language in medicine and its role in modern medical education. Latin serves as a crucial tool for understanding clinical terminology, studying scientific literature, and enhancing professional skills. The article emphasizes that without Latin, it is difficult to deeply study medical sciences and fully comprehend international scientific sources. This research is valuable for students and professionals in the field of medicine.

Keywords: Latin language, medicine, clinical terminology, scientific sources, professional skills.

KIRISH

Tibbiyot sohasida bilim olish va kasbiy malaka oshirishda til muhim vosita hisoblanadi. Ayniqsa, klinik terminologiya va ilmiy manbalarni o‘rganish

jarayonida lotin tili asosiy rolni egallaydi. Tarixiy jihatdan tibbiyotning ko‘plab atamalari lotin tilidan kelib chiqqan bo‘lib, ular hozirgi kunda ham xalqaro darajada ishlatiladi.

Lotin tilisiz tibbiyot fanlarini chuqur o‘rganish, ilmiy maqolalarni to‘liq tushunish va klinik amaliyotda to‘g‘ri muloqot qilish qiyinlashadi. Shu bois, tibbiyot ta’limida lotin tilini o‘rganish dolzarb va muhim hisoblanadi.

LOTIN TILINING TIBBIYOTDA AHAMIYATI

Klinik terminologiya

Tibbiy atamalarning ko‘pchiligi lotin va yunon tilidan kelib chiqqan. Misol uchun:

cardia – yurak

pulmo – o‘pka

hepar – jigar

Lotin tilisiz ushbu atamalarni to‘liq tushunish qiyin, ayniqsa xalqaro ilmiy adabiyotlarda.

Ilmiy manbalarni o‘rganish

Ko‘plab klinik va biologik ilmiy maqolalar lotin terminlari bilan yozilgan. Lotin tilini bilgan holda, talabalar va mutaxassislar chet tillaridagi ilmiy adabiyotlarni tez va to‘liq o‘rganish imkoniga ega bo‘ladi.

Kasbiy malaka

Klinik amaliyotda dorilar nomi, jarrohlik usullari va anatomik atamalar lotin tilida bo‘ladi. Lotin tilini bilmagan shifokorlar noto‘g‘ri tushuncha hosil qilishi va amaliyotda xatoliklarga yo‘l qo‘yishi mumkin.

LOTIN TILISIZ TIBBIYOTNING QIYINLIKLARI

Xalqaro ilmiy adabiyotlarni to'liq tushunishning qiyinligi

Klinik terminlarni noto'g'ri talqin qilish xavfi

Tibbiy ilmiy konferensiya va seminarlarida muloqotda qiyinchilik

Ilmiy maqolalarni yozishda xatolikka yo'l ochilishi

Shuning uchun tibbiyot sohasida lotin tilini bilish mutaxassis uchun zaruratdir.

TA'LIMDA LOTIN TILINI O'RGANISH USULLARI

Kurslar va darsliklar – maktab va kollejda lotin tili kurslari orqali asosiy tibbiy terminlarni o'rganish

Onlayn resurslar – xalqaro tibbiy portallar va onlayn darsliklardan foydalanish

Praktik mashqlar – klinik terminlarni amaliyotda qo'llash

Ilmiy maqolalarni o'rganish – lotin atamalari bilan yozilgan maqolalarni tarjima va tahlil qilish

LOTIN TILI VA XALQARO TIBBIY MULOQOT

Bugungi kunda lotin tili tibbiy muloqotning xalqaro tiliga aylanib bormoqda:

Klinik terminlar va diagnostik nomlar butun dunyo bo'ylab bir xil tushuniladi.

Shifokorlar, farmatsevtlar va ilmiy xodimlar o'zaro muloqotda lotin atamalari yordamida aniq va tezkor tushuntirishlar berishadi.

Masalan, laboratoriya tahlillari va farmakologik vositalarda nomlar lotincha bo'ladi (Sodium Chloride, Ibuprofen, Morphinum).

XULOSA

Lotin tili tibbiyot fanini chuqur va sifatli o'rganishning asosi hisoblanadi. Bu til nafaqat klinik terminologiyani to'g'ri tushunishga, balki xalqaro ilmiy manbalarni o'rganishga ham yordam beradi. Shu bois, tibbiyot ta'limida lotin tilini majburiy o'rganish va amaliyotda qo'llash, shifokor va talabalar uchun eng zarur ko'nikmalardan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

Jones D., Medical Latin for Students, London, 2020.

Smith R., Anatomical Terminology and Latin, New York, 2019.

Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (WHO). Medical Education Guidelines, Geneva, 2021.

Karimov M., Tibbiyot ta'limida terminologiya, Toshkent, 2022.